

4. Il Fatto Quotidiano <https://www.ilfattoquotidiano.it/2023/02/22/firenze-la-lettera-della-preside-agli-studenti-il-fascismo-e-nato-con-la-vittima-di-un-pestaggio-lasciata-a-se-stessa-dagli-indifferenti/7074193/>
5. Malta Independent <https://www.independent.com.mt/world>
6. Diario de noticias <https://www.noticiasdenavarra.com/actualidad/politica/>
7. Der Tagesspiegel <https://www.tagesspiegel.de/politik/>
8. Dagens Nyheter <https://www.dn.se/varlden/sa-gick-det-till-nar-ukrainarna-stoppage-kolonnen-utanfor-kiev/>
9. The Wall Street Journal https://www.wsj.com/news/politics?mod=nav_top_section
10. HAARETZ <https://www.haaretz.com/us-news/2023-02-21/ty-article/.premium/bidens-visit-to-kyiv-a-triumph-for-america-a-stinging-humiliation-for-putin/00000186-73c8-dd56-ade7-f7fdf7620000>
11. Gulf News <https://gulfnews.com/world/asia/india/ukraine-russia-know-if-we-can-be-of-any-use-we-will-be-willing-india-fm-jaishankar-1.93990082>
12. Arkansas Democrat-Gazette <https://www.arkansasonline.com/photos/2023/feb/04/3340629/>

Королук Т.О.,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри національної економіки та публічного управління,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

МЕТОДИ ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНИМ ВІЙНАМ В ХХІ СТОЛІТТІ

Інформаційні війни не є новим явищем та охоплюють тисячолітню історію. Здебільшого вони використовувались у релігійній та політичній боротьбі для деморалізації та залякування ворога, дискредитації державної влади, підриву політичної системи, розпалювання релігійної ворожнечі,

руйнування національної ідентичності та культурної спадщини противника. Порівняно із минулим в умовах цифровізації та розвитку інформаційно-комунікаційних технологій інформаційні війни набули зовсім іншого характеру, масштабів та можливостей впливу. Розвиток інформаційного суспільства та інформаційної економіки поглиблюють інформаційне протиборство між країнами. Інформаційний та цифровий простір стали основними каналами поширення інформаційної зброї, що ускладнює своєчасну ідентифікацію загроз інформаційній безпеці та подальшому розвитку.

Специфіка інформаційних війн полягає в оволодінні масовою свідомістю, всеосяжності та невидимості інформаційної зброї, мінливості та непередбачуваності засобів протиборства, обмеженості можливостей прогнозу наслідків інформаційних операцій та законної протидії інформаційним впливам в умовах інтернетизації та розвитку соціальних мереж.

У зв'язку з анексією Криму, нав'язуванням Росією гібридної війни Україні та Заходу, у 2016 році НАТО та ЄС об'єднали зусилля для протидії гібридним загрозам та підвищення стійкості до них, забезпечення інформаційної безпеки та розвитку стратегічних комунікацій [1, с. 17-18]. Було створено Європейський центр передового досвіду з протидії гібридним загрозам, посилилась співпраця країн у сфері навчань та тренувань. Варто відзначити, що спроможність інформаційної політики, інформаційна стійкість, рівень медіаграмотності населення впливають на розвиток сценаріїв конфлікту інтересів на міжнародній арені в площині дипломатичного чи військового протистояння.

Повномасштабна та інформаційна війна Росії проти України обумовила нові загрози. Окрім інформаційних операцій країни-агресора проти України та її домінування на тимчасово окупованих територіях, обмеженості системи реагування на поширення дезінформації та ворожої пропаганди, несформованості системи стратегічних комунікацій, обмеженості інформації

на місцевому рівні, недостатнього рівня медіаграмотності [2], ми стикаємося із загрозою інформаційної резервації населення в умовах відсутності/обмеженості доступу до ефірного телебачення та радіомовлення, мобільного та Інтернет-зв'язку, особливо у прифронтових зонах.

Досвід України засвідчує, що в умовах повномасштабного вторгнення ефективними методами протидії інформаційним загрозам стали запровадження єдиного національного телемарафону, підвищення ролі центрів протидії дезінформації, відкриття “Школи протидії дезінформації” для державних службовців, підвищення рівня медіаграмотності населення, проведення національних інформаційних кампаній, запровадження державних санкцій відносно російських телеканалів [3]. Центр стратегічних комунікацій об'єднав свої зусилля у протидії дезінформації та фейкам, підвищенні інформаційної обізнаності громадян та інформаційної гігієни, щодо спільного пошуку разом із міжнародними партнерами механізмів протидії дезінформації [4].

Основними шляхами підвищення інформаційної безпеки виступають створення системи ранньої ідентифікації та запобігання інформаційним загрозам; посилення відповідальності за поширення недостовірної інформації; унеможливлення розповсюдження аудіо та відео контенту, що популяризує державу-агресора; посилення координації між органами влади у забезпеченні інформаційної стійкості [2]. Забезпечення постійного та безперервного інформаційного зв'язку між органами державної влади, місцевого самоврядування та населенням виступає запорукою ефективності інформаційних кампаній щодо просування українських наративів в умовах повномасштабної війни.

Таким чином, інформаційна політика держави повинна спрямовуватись на захист інформаційного простору та підвищення резистентності до інформаційних загроз. Для цього потрібно розвивати національну інформаційну інфраструктуру, стратегічні комунікації, підвищувати рівень інформаційної культури, медіаграмотності та критичного мислення населення, здійснювати постійний моніторинг контенту в мас-медіа (у т.ч.

соціальних мережах), поглиблювати співпрацю із європейськими державами в умовах інформаційних протистоянь. Методи протидії інформаційним атакам повинні бути динамічними, активними, всеохоплюючими, постійними, вчасними та ефективними.

Список використаної літератури

1. Гібридні загрози Україні і суспільна безпека. Досвід ЄС і Східного партнерства. К., 2018. URL: https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/blok_XXI-end_0202.pdf (Дата звернення: 13.02.2023)
2. Стратегія інформаційної безпеки. Указ Президента України №685/2021 від 28.12.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n7> (Дата звернення: 13.02.2023)
3. Український інформаційний фронт: ключові напрямки, за якими працювало МКІП у 2022 році. URL: <https://mkip.gov.ua/news/8350.html> (Дата звернення: 15.02.2023)
4. Центр стратегічних комунікацій. URL: <https://spravdi.gov.ua/pro-nas/> (Дата звернення: 13.02.2023)

Краснопольська М.І.

*викладач кафедри іноземних мов факультету маркетингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*

ПРОПАГАНДА ЯК СКЛАДНИК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ:

ТИПИ, МЕТОДИ, СФЕРИ ПОШИРЕННЯ

Інформаційні війни супроводжують усю історію людства, але у наш час – час новітніх технологій, коли інформація стала могутньою зброєю, поняття інформаційної війни набуло небачених раніше масштабів. Інформаційна війна – це викладення інформації у спосіб, який формує у суспільстві